

Poštnina plačana v gotovini.

35

SLOVENSKI
ČEBELAR

Glasilo Čebelarskega
društva za Slovenijo

Štev. 6
1932

Članarina (naročnina) znaša letno 40 Din (18 Lir. 5'50 šillingov).

Vsebina:

Čebelarstvo v kranjskem okraju	81	Opazovalne postaje	92
Kontrola medu	84	Društvene vesti	93
Sv. Job - zaščitnik slovenskih čebelarjev	87	Vesti iz podružnic	94
Poročilo o letnem občnem zboru	88	Drobiž	94
Mesečni čebelarški razgovori	90		

NOVOST ZA ČEBELARJE!

Knjigo Antona Žnidaršiča: »NAŠA KOŠNICA« v srbohrvaščini pošljemo vsakemu čebelarju brezplačno na ogled. Če mu knjiga ne ugaja, nam jo mora tekom 8 dni vrniti, sicer zapade v plačilo.

Cena mehko vezani knjigi Din 30,—, v polplatno Din 40,— fco.

Konzorcij »Detajlsta«, Ljubljana, poštni predal 37.

Edini slovenski zavod brez tujega kapitala je

VZAJEMNA ZAVAROVALNICA V LJUBLJANI

v lastni palači ob Miklošičevi in Masarykovi cesti

Sprejema v zavarovanje:

1. Proti požaru:
 - a) raznovrstne izdelane stavbe, kakor tudi stavbe med časom gradbe;
 - b) vse premično blago, mobilije, zvonove in enako;
 - c) poljske pridelke, žito in krmo.
2. Zvonove proti razpokam in prelomu, in steklo proti ubitju.
3. Sprejema v življenjskem oddelku zavarovanje na doživetje in smrt, otroške dote, dalje rentna in ljudska zavarovanja v vseh kombinacijah.
4. Zavarovanje proti vlomom.
5. Posmrtninsko zavarovanje Karitas.

Zastopniki v vseh mestih in farah.

Kupujem plemenjake,

roje in mlade matice.

Matice kupujem od meseca maja do septembra. Čebele morajo biti zdrave in čiste sivke.

Valentin Noč, čebelar, Škofja Loka

Kupimo 10 panjev čebel

v standardnih panjih. Mera okvirjev 40×25 cm. Okvirji morajo biti v plodišču in medišču. Ponudbe je treba poslati na spodaj navedeni naslov:

Dčelarsko društvo v Vukovaru.

AMBROŽIČ MILOŠ, velečebelar v Mojstrani, Gorenjsko

prodaja svoje **čebelarstvo z vsemi pravicami.**

Prodaja pa tudi celokupno posestvo, obstoječe iz enonadstropne hiše, gospodarskega poslopja, čebelnjakov in čebelarške delavnice, dvojne vodne sile na mlin in žago, 119 ha gozdov, polja in travnikov, zaradi smrtnega slučaja, po primerni ceni.

Resni reflektanti naj se obrnejo na zgoraj navedeni naslov.

GLASILO ČEBELARSKEGA DRUŠTVA ZA SLOVENIJO V LJUBLJANI UREJUJE AVGUST BUKOVEC, LJUBLJANA, GRUBERJEVO NABREŽJE ŠTEV. 14

Sklep za uredništvo 20. dne vsakega meseca. Pisma in denar v društvenih zadevah je naslavljati na „Čebelarско društvo za Slovenijo v Ljubljani“. Naslov za blagovne pošiljke (vosek), naročila na čebelarске potrebščine: Blagovni oddelek „Čebelarского društva za Slovenijo v Ljubljani“, Vošnjakova ulica 4

V Ljubljani, dne 1. junija 1932. / Številka 6.
Letnik XXXV.

Čebelarstvo v kranjskem okraju.

Fr. D. Jug — Brezje.

eljni pregled čebelarstva na Gorenjskem je razviden iz mojega opisa Radovljiškega okraja, ki je bil objavljen v Sl. Č. l. 1929. in iz opisa Kamniškega okraja, ki ga je priobčil g. Majer v Dobu l. 1930-1931. Kako je bilo v teh dveh okrajih s čebelarstvom nekdanj in kako je sedaj, je v imenovanih spisih dovolj jasno povedano. Da bo pa pregled čebelarstva na Gorenjskem popoln, hočem izpolniti še zadnje in glavno vrzel z opisom Kranjskega okraja.

1. Izprehod po okraju. Kakor Radovljiški ima tudi Kranjski okraj dva predela. Sava ga loči v desni in levi breg. Če se peljemo iz Ljubljane na Gorenjsko, prestopimo mejo iz Ljubljanske okolice v Kranjski okraj pri Podrečah onkraj Medvod. Odtod se vije železnična proga po Sorškem polju do Kranja, odtod dalje pa ob Savi do Podnarta. Njena razdalja znaša 19 km. Kot najvišja točka se nad levim bregom dviga Storzlič (2123 m).

Okrog nje pa je še cel venec obmejnih gora: Košuta (2135), Jezerski vrh (1372 m), Kočna (2484 m), Grintavec (2559 m) in Kravavec (1853). Na desnem bregu pa sta najvišji točki Blegaš (1563), ki loči Selško in Poljansko dolino, in Ratitovec 1658 m.

Kranjski okraj omejujeta dve državni meji: na levem bregu proti severu gre meja z Avstrijo od Ljubelja po gorovju Košute do Jezerskega sedla, proti jugu na desnem bregu pa meja z Italijo od Žirov preko Oslice, Davč in Sorice.

Kranjski okraj loči proti vzhodu od Ljubljanske okolice črta od Žirovskega vrha preko Lučen, Otožca do Sore in Save. Od Smladnika mimo Vodice, Šenturške gore in Krvavca na Grintovec pa teče meja Kamniškega okraja. Radovljiški okraj meji proti zapadu črta od Možica in Soriškega sedla čez Ratitovec po znani Jelovici do Kroke in Podnarta, odtod dalje pa gre meja mimo Kovorja, Bistrice in Dobrče do Ljubelja.

Kranjski okraj obsega tri okrožna sodišča s sedeži v Trziču, Kranju in Škofji Loki ter 30 občin s 44 župnijami in 51.000 prebivalci.

Površina vsega okraja znaša okrog 1090 km². Z ozirom na kulturo zemlje so v njem:

vrtovi	178 ha
sadovnjaki	1.346 ha
polja in njive	14.620 ha
travniki	13.645 ha
pašniki	15.664 ha
gozdovi	58.608 ha
nerodovitna zemlja	5.904 ha
Skupaj	109.965 ha

Čebelarstvo. Za čebelarstvo je upoštevati le dobro tretjino površine, kajti nad polovico zavzemajo gozdovi. Veliko je tudi nerodovitne zemlje, posebno v gorah. Več je tudi takih krajev, ki so čebelam zaradi visoke lege, n. pr. planine nedosežni. Polja, travniki, pašniki, sadovnjaki in vrtovi so pa za čebele v splošnem ugodni. Dasi je teh največ v nižavah, je vendar v vsaki občini tudi nekaj zavetnih leg, ki jim nudijo dobro pašo. V splošnem imajo razen spomladanske le tri glavne pašne vire, t. j. smreko, travnike in ajdo. Gozdov ne moremo prištevati k viru redne letne paše, ker le redkokedaj medijo.

Čebelarstvo je na Gorenjskem še najbolj stanovitno v tem okraju, dočim je v Radovljiškem zelo nestalno. Preobrati v čebelarstvu kranjskega okraja v zadnjih 30 letih niso zrahljali, dočim je v Radovljiškem okraju padlo za 60%. Pričujoča razpredelnica kaže razvoj čebelarstva v zadnjih 60 letih na podlagi uradnih podatkov ljudskega štetja z dne 31. decembra vsakih 10 let.

Pregled zazimljenih panjev*

Okraj	1869	1880	1890	1900	1910	1931
Radovljiški	2855	4532	10281	7575	8749	3673
Kranjski	1931	2916	3907	3914	4744	3663
Kamniški	2148	2502	2885	2397	3206	2949
Skupaj	6934	9950	17073	13886	16699	10285

* Glej »Slov. Čebelar« v l. 1913 in l. 1932.

Razume se, da za točnost gornjih številk ne morem jamčiti, ker so vzete le iz zapisnikov o ljudskem štetju. Vendar nam

kažejo vsaj približno sliko števila panjev od desetletja do desetletja.

Čebelarstvo na Gorenjskem so zadeli v zadnjih 30 letih trije veliki preobrati.

1. Prehod iz zastarelega načina čebelarjenja v kranjičih na racionalno čebelarstvo v panjih s premičnim delom. Stari kmečki čebelnjaki so polagoma razpadli in z njimi vred so propadli tudi medarji, ker jih je izpodrinilo novo napredno čebelarstvo.

2. Svetovna vojna. Koliko je gorenjskih čebelarjev med l. 1914—1918 padlo v svetovni vojni! Z njimi vred je propadlo tudi čebelarstvo na njih domovih. Te statistike ni nihče vodil, resnica pa je, da je vojna našemu čebelarstvu prizadejala hude rane.

3. Propad trgovine z živimi čebelami. Koliko se je v prejšnjem stoletju in še v začetku sedanjega izvozilo v tujino kranjičev plemenjakov in rojev! Kranjske čebele so znane po vsem svetu in naše gorenjsko čebelarstvo je bilo usmerjeno na izvoz. Sedaj je vse to propadlo in le s težavo še spravijo kak panjiček čez mejo. Krivi tega seveda nismo mi in ne naše čebele, temveč tuje države, ki naš izvoz onemogočujejo. S tem so prizadeti tudi drugi naši čebelarski pridelki: med in vosek. Med smo nekdanj izvažali v razne druge dežele, danes smo navezani sami nase, na lastno porabo.

Pa tudi druge domače gospodarske razmere v zadnjem desetletju niso bile za naše čebelarstvo ugodne, ker je bilo zanimanje oblasti za čebelarsko panogo majhno. Odpoved neobdavčenega sladkorja za pitanje čebel, je bila posebno za naše gorenjske čebelarje zelo občutna, ker nam tako pogosto odpove jesenska paša.

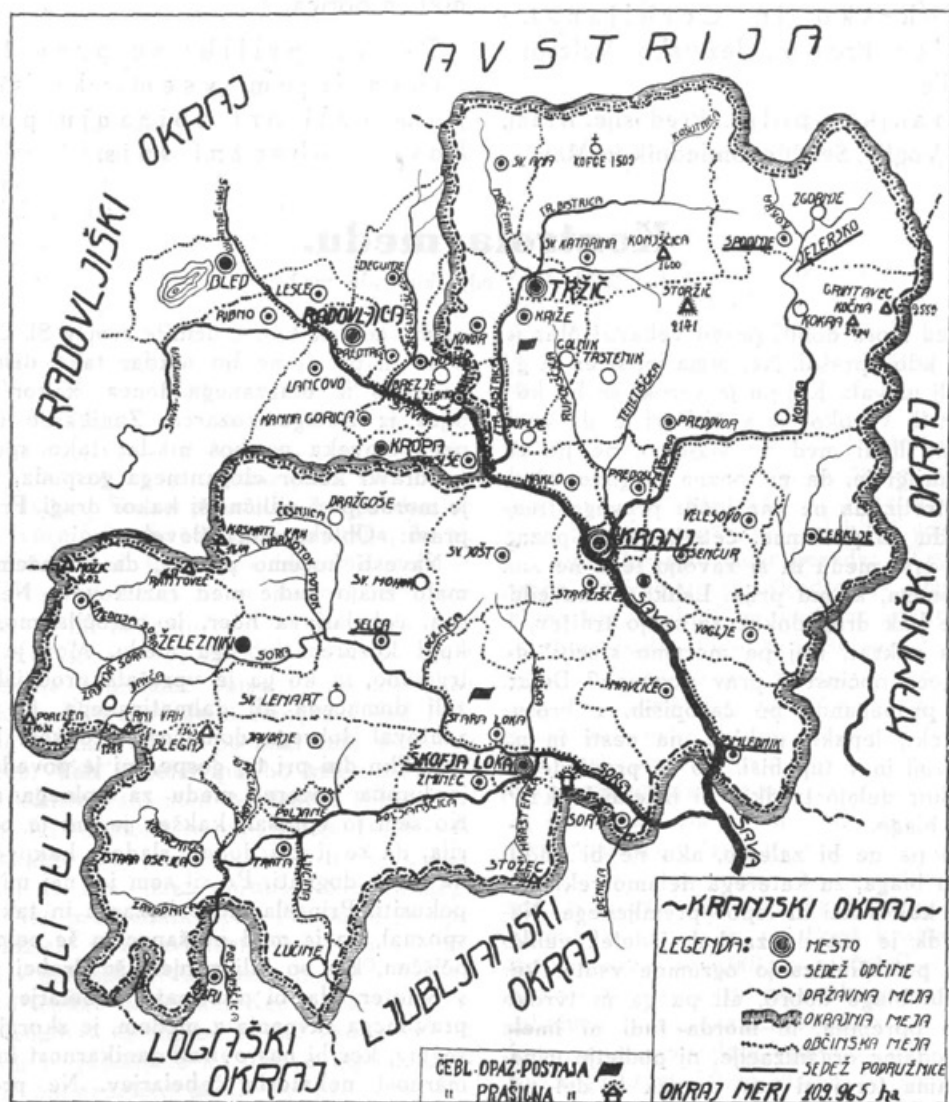
Kljub vsem težavam, ki jih je naše gorenjsko čebelarstvo v zadnjih desetletjih preživelo, pa ni propadlo, temveč opazamo, da znatno napreduje, posebno odkar je prišel naš A.-Ž. panj do veljave, čeprav so cene medu zelo nizke.

Kakor kažejo poročila, iz katerih je sestavljen pričujoči spis, je čebelarstvo v

Kranjskem okraju krenilo popolnoma v novo smer. Preobrazuje se namreč v domačo gospodarsko panogo, t. j. čebelarji se le za domačo potrebo. Odpadli so vsi oni čebelarji, ki so stremili le po dobičku, zlasti večji čebelarski

belam iz Radovljiškega okraja, ki jih tja vozijo v pašo.

Ob današnjih razmerah čebelarstvo tudi v Kranjskem okraju ne donša nikakih zanesljivih dohodkov. Kmetje čebelarijo po večini zgolj zavoljo veselja

obrti obrati. Ves okraj izkazuje le 5% čebelarjev, ki imajo nad 40 panjev in komaj 15% takih, ki imajo nad 20 panjev. Večinoma imajo po 8, 15, 20 panjev.

Čebelnjaki so v okraju razmeroma primerno razdeljeni, tako da čebele lahko izrabijo vse pašne vire, katere jim narava nudi. V nekaterih občinah pod Kranjem nudi včasih ajda dobro bero drugim če-

do te panoge in pa zato, da imajo vsaj ob ugodnih letinah kak priboljšek v domačem gospodarstvu.

Kako je v podrobnem s čebelarstvom v Kranjskem okraju, bo razvidno iz nadaljnjih člankov, ki bodo sestavljeni po določenem redu za ves okraj.

Da pa bo spis za čitatelje lažje umljiv, sem razdelil okraj v več posameznih okro-

žij, tako da so v vsakem okrožju obdelane vse tiste občine, ki spadajo vanje.

Da bodo čitatelji lahko že vnaprej vedeli, kdaj pridejo njih občine na vrsto, objavljam načrt, po katerem sem se ravnal.

I. Tržiško okrožje: Naklo, Križe, Kovor, Tržič, Sv. Katarino in Sv. Ano.

II. Kokrško in Cerkljansko okrožje: Predvor, Jezersko, Velesovo in Cerklje.

III. Kranjsko polje: Predoslje, Kranj, Hrastje, Voglje, Šenčur, Smlednik in Mavče.

IV. Škofjeloško in Šmartensko okrožje: Sora, Zmenc, Stara Loka, Škofja Loka, Stražišče, in Št. Jošt.

V. Poljanska dolina: Javorje, Oselica, Poljane in Trata.

VI. Selška dolina: Selca, Železniki in Sorica.

Pri tej priliki se prav toplo zahvaljujem vsem, ki so mi pomagali pri zbiranju podatkov za obsežni spis.

Kontrola medu.

Anton Žnidersič, vodja kontrole medu.

Naš med mora dobiti pravo veljavo! Mar je nima, bo kdo vprašal. Ne, nima je, sicer bi ga ljudje bolj uživali. Kaj pa je vzrok, se bo kdo drug oglasil. Vzrokov je več! Prvi je, da smatra večina ljudi med za slaščico, ne pa za hranilo, drugi je, da ne pozna njegove zdravilnosti, tretji, da ne zna ločiti pravega trcnega medu od prešanca, četrti, da ne pozna različnih vrst medu in si zavoljo tega ne zna izbirati onega, ki mu prija. Lahko bi navedel morda še kak drug dokaz za svojo trditev, a dovolj za enkrat. Kaj pa moramo storiti, da bo kupujoče občinstvo prav poučeno? Delati moramo propagando po časopisih, z brošurami, letaki, lepaki, v kinu, na cesti in na ulici v svoji in v tuji hiši. To se pravi delati tako, kakor delajo tvrdke, ki izdelujejo kako posebno blago.

Vse to pa ne bi zaleгло, ako ne bi nudili občinstvu blaga, za katerega delamo reklamo, najboljše kakovosti in lepo opremljenega. Nešteto tvrdk je razvilo za kak izdelek veliko reklamo, potrošilo zanjo ogromne vsote, ker pa ni bilo blago dobro, ali pa ga ni tvrdka primerno opremila, in morda tudi ni imela prave prodajne organizacije, ni podjetje uspelo. Reklama torej ni vse, ampak le del potrebne trgovske organizacije.

Čebelarji imamo izboren pridelek in smo prepričani, da bi bilo mogoče za njegovo porabo pridobiti široke plasti naroda. Česa nam torej manjka? Trgovske organizacije in pa znanja, še bolj pa volje, da bi pravilno z medom ravnali! Pravilno z medom ravnati se pravi, da ga trcamo šele tedaj, ko dozori, da ga pravilno čistimo, da ga shranjujemo v čistih posodah in v primernih prostorih in, če smo vse to storili, da ga v kar najokusnejši opremi spravimo na trg. »Človek ne je le z

ustmi, ampak tudi z očmi!« sem v Sl. Č. čital. Vino n. pr. ti ne bo nikdar tako dišalo, če ga piješ iz umazanega lonca, kakor če ga piješ iz čistega kozarca. Zanikarno oblečenega človeka ne boš nikdar tako spoštljivo pozdravil kakor elegantnega gospoda, čeprav je morda prvi odličnejši kakor drugi. Pregovor pravi: »Obleka stori človeka.«

Navesti hočemo primer, da dokažem kako malo znajo ljudje med razlikovati. Neka gospa, čebelarjeva hčer, je naročila možu, naj kupi kozarec dobrega medu. Mož je šel v trgovino, in ko ga je vprašala prodajalka, če želi domačega ali dalmatinskega, je seveda zahteval dobrega domačega. Ko sem bil čez nekoliko dni pri tej gospe, mi je povedala, da je kupila kozarec medu za bolnega otroka. Ko sem jo vprašal, kakšen je, mi je odgovorila, da se ji zdi dober, sladek, kakovosti pa ne more dognati. Prosil sem jo, naj mi ga da pokusiti. Prinesla mi je kozarec in takoj sem spoznal, da je med prešanec in še celo slabo očiščen, ker so bili v njem še drobci voščin.

Smoter, da bi vse naše čebelarje naučili pravilnega ravnanja z medom, je skoraj nedosegljiv, ker bi nas ovirali zanikarnost in malomarnost nekaterih čebelarjev. Ne preostaja nam torej drugega kakor da zberemo iz naših vrst one čebelarje, ki se hočejo ravnati po naših predpisih.

Naše društvo je na zadnjem občnem zboru sklenilo da uvede kontrolo medu po švicarskem vzorcu.

Kaj pa je kontrola medu? Podružnica, ki je sklenila uvedbo kontrole medu si izbere zanesljivega in veččega čebelarja za kontrolorja. Ta obišče dvakrat na leto tiste čebelarje, ki želijo, da ves njih pridelek medu prekontrolira. Kontrolor pregleda pri čebelarju čebel-

njak, opravo, posodo in shrambo, in ko se prepiča v kakšnem stanju je vse, odzame po dva mala vzorca medu. O pregledu sestavi zapisnik. Ko delo opravi pri vseh čebelarjih, ki so se prijavi, predloži posebnemu podružničnemu razsodišču vse vzorce medu. Vzorce označi s takimi številkami, da ne bo nihče pri razsodišču vedel, čigav je med, ki ga bodo ocenjevali. Razsodišče oceni med glede čistote, barve, gostote, okusa in duha ter to zabeleži v posebnem zapisniku in izreče skupno oceno. Čebelarjem, ki bodo dobili dobro oceno izda odbor potrdilo, da je med čist, pristen in brezhiben. Poleg tega prejmejo od razsodišča nakaznico za primerno število etiket, ki jih bodo lahko dobili po določeni ceni v Društveni čebelarni. Na etiketah bo natisnjeno enako potrdilo, kakor sem gori povedal. Vsak čebelar bo moral na vsako posodo, v kateri bo med prodal, nalepiti etiketo, prej pa nanjo natisniti ali napisati svoj točni naslov.

Za kontrolirani med, bo društveni odbor določil cene in sicer po kakovosti. Cene bodo nekoliko višje kakor je vsakokratna cena, veljala pa bo za blago postavljeno kamorkoli v naši državi. To se pravi, da bo prodajalec plačal tvornino sam, to pa zaradi tega, da bo kontrolirani med tudi najoddaljenejši čebelar lahko prodajal po isti ceni kakor najbližnji.

Cene, ki jih bo določeval in po potrebi izpreminjal odbor osrednjega društva, bodo tako zvane minimalne cene, to se pravi, da bo vsakdo lahko prodajal svoj med nad temi cenami, nikakor pa ne po nižji ceni, sicer bo izključen. Tak čebelar pa bo smel tudi kupovati kontrolirani med od drugih čebelarjev. Seveda bo to storil le oni, ki ga lahko več odda, kakor ga pridela. Društvo bo delalo reklamo za čim večjo porabo kontroliranega medu. Naš predsednik prof. Verbič je že spisal knjižico o zdravnosti medu in njegovih porabi v gospodinjstvu. Razen tega bo društvo založilo lepake in letake. Ker pa ni sredstev, da bi izdalo v ta namen velike vsote, bi bilo prav, da bi priskočile na pomoč tudi podružnice in pa čebelarji sami. Po primerni ceni jim bo društvo dajalo reklamni material in navodila, kako naj se okoristijo z njim. Sami bodo morali po mestih, trgih in večjih vaseh lepiti lepake, razdeljevati letake in knjižice in delati, kakor kdo bolj zna propagando za kontrolirani med. Pridobivati bodo morali trgovce, da bodo kupovali in prodajali kontrolirani med, ter jih nadzorovati, da bodo imeli v svojih trgovinah in zunaj njih napise, da prodajajo kontrolirani med.

Posebno reklamo bomo morali razviti po naših letoviščih, ki bodo potem gotovo mnogo

medu porabili. Tam utegnemo doseči tudi znatno višje cene. Tudi v kavarnah bomo morali z napisi opozoriti ljudi, da bodo uživali več medu, seveda le kontroliranega. Toda le če bodo sodelovali pri reklami vsi naši napredni čebelarji, bomo dosegli zadovoljive uspehe. Potem bo zaslovel kontrolirani med po vsej domovini. Seveda se velik uspeh ne bo pokazal takoj prvo leto, a z vztrajnim delom ga bomo dosegli prej ali slej. Pokazal se bo temprej, čim bolj se bomo za stvar zavzeli.

V ilustracijo načina propagande, ki se ga poslužujejo Nemci, da večajo porabo medu omenjam primer: na čebelarskem kongresu v Berlinu pred tremi leti sem prišel z nekim podeželskim čebelarjem v razgovor o propagandi za med. Pripovedoval mi je med drugim tole. »Ko sem se odpravljaj v Berlin, so me povabili moji znanci, naj bom za časa kongresa njih gost. Ponudbo sem prav rad sprejel, da se izognem stroškom za sobo in hrano v hotelu. Ni pa lepo, če pride človek v goste praznih rok. Izračunal sem, koliko bi me prilično stala soba in stanovanje v hotelu. Za vsoto, ki sem jo naštel sem natočil medu v lepe posode in ga poklonil hišni gospodinjji v Berlinu. Čul sem sicer besede: »Teža ni bilo treba. Preveč ste se oškodovali«, ampak otroci so kar skakali od veselja, ko so čuli, da je med v hiši«. Čebelar je še pripomnil, da se on in njegova družina za vse usluge, ki mu jih napravi kdorkoli, oddoljuje z medom. Tudi vsakemu gostu, ki se kdajpakdaj pojavi v njih hiši, postrežejo z medom, medenim pecivom, medenim vinom, likerjem itd. Ali ne bi bilo prav, da bi tudi mi slovenski čebelarji posnemali tega nemškega čebelarja? So sicer tudi med nami nekateri, ki delajo za med in medene izdelke že doma propagando, ampak premalo jih je. Pred kratkem mi je pripovedoval prijatelj, ki ni čebelar, da je bil s svojim tovarišem po nekem opravku pri odličnem cerkvenem dostojanstveniku, ki je čebelar. Ko so delo opravili, jim je gospod postregel z medenim vinom, ki ga moj prijatelj ne more pozabiti. »Nisem si mogel misliti, da je mogoče iz medu napraviti tako izborna pijačo«, mi večkrat omeni.

Torej mi sami moramo rabiti več medu in medenih izdelkov. Postreči moramo z njim gostom in nagrajati z njim one, ki nam napravijo usluge. Poleg tega pa moramo delati reklamo tudi z besedo. Ob raznih prilikah moramo opozarjati ljudi na zdravnost in redilnost medu in da je izborna slaščica za otroke. Nasvetovati moramo gospodinjnam, naj pečejo medeno pecivo, izdelujejo medico

in medeno vino, likerje itd. Pravijo, da živa beseda najbolj zaleže. Če bomo tako delali, nam je uspeh zagotovljen.

V prihodnjih številkah Sl. Č. bomo objavili pravilnik o kontroli medu, in sicer ne le navodila za ravnanje z medom, ampak tudi za poslovanje vsega kontrolnega aparata, tako, da bo iz njega vsak čebelar lahko razvidel, kako natančno in strogo bo poslovala kontrola.

Pravilnike smo prikrojili po vzorcu švicarskih čebelarjev. Ti imajo že več desetletno skušnjo, zaradi tega nam bo začetek v toliko olajšan, da ne bomo delali vseh napak, ki se pojavljajo pri vsaki novi akciji.

Prosim, da čebelarji, zlasti pa odborniki podružnic pravilnik natančno proučijo ter ga pretresavajo pri sestankih. Kdor pa želi pojasniti, sem mu drage volje na razpolago. Ožji odbor društva je dovolil, da smejo prvo leto odbori podružnic sami uvesti kontrolo, proti naknadni odobritvi občnega zbora, to, pa zaradi tega, ker zavoljo neprimerne časa letos ne kaže sklicevati izrednih občnih zborov. Začeti pa hočemo že letos.

Podružnice, ki se odločijo za kontrolo, naj imenujejo kontrolorja ter javijo njegov točni naslov. Ako bo potrebno, bo odbor priredil zanje poseben tečaj, da jih pouči o postopanju pri kontroli.

Dopise je nasloviti na dr. Milana Podgornika v Ljubljani, Bethovnova ul. 16, ki je član našega društva in praktičen čebelar. Ustregel je rad prošnji ožjega odbora, da sodeluje pri kontroli.

Po sklepu ožjega odbora osrednjega društva bodo smeli čebelarji, Društvena čebelarna in podružnice prodajati kontrolirani med trgovcem le v zaprtih posodah, to je v lončkih, kozarcih in v pločevinastih posodah. Oblika in velikost posode bosta točno določeni, tako da pod etiketo s kontrolno oznako ne bo smel nikdo prodajati kontroliranega medu v drugačnih posodah. Na drobno pa bodo smeli prodajati kontrolirani med tudi v odprtih posodah, seveda samo po predpisani najnižji ceni. Prodaja medu v količinah nad 5 kg bo popolnoma svobodna, toda posode, v katerih ga bodo prodajali, ne bodo smele biti opremljene z etiketo s kontrolno oznako.

Da bomo nekoliko poučeni o cenah po katerih bo smel čebelar kontrolirani med prodajati trgovcem, navajam sledeče. N. pr. da odbor določi ceno cvetličnemu medu na Din 16 kg. Pod to ceno potem ne bodo smeli čebelarji, Čebelarna in podružnice prodajati medu na drobno (do 5 kg, brez posode). Za prodajo

v zaprtih posodah z društveno etiketo pa bi veljale tele cene:

v lončkih po 3 dkg	Din 1.—
v lončkih po 12.5 dkg	Din 2.75
v lončkih po 25 dkg	Din 5.—
v kozarcih po $\frac{1}{4}$ kg po	Din 6.—
v kozarcih po $\frac{1}{4}$ kg po	Din 9.—
v kozarcih po $\frac{1}{2}$ kg po	Din 14.—
v kozarcih po 1 kg po	Din 24.50
v pločevinastih posodah po $\frac{1}{2}$ kg	Din 11.—
v pločevinastih posodah po 1 kg	Din 20.—
v pločevinastih posodah po 2 kg	Din 38.—
v pločevinastih posodah po 5 kg	Din 90.—

Te cene bi veljale s posodo vred.

Za nadrobno prodajo medu v takih posodah ne bo društvo predpisalo nikakih cen niti čebelarjem niti trgovcem, ampak bo vsakemu prosto, da ga prodaja po kakršnikoli višji ceni, le da ne bo nikdo kršil najnižjih cen, ki sem jih za primer gori navedel. V informacijo pripominjam, da pribije trgovec pri prodaji na drobno za stroške in zaslužek običajno 20 do 30% k nabavni ceni.

Tudi po višji ceni bo smel prodajati čebelar trgovcem svoj med, če se mu bo to le posrečilo. Embalažo, to so zaboji, v katerih bo čebelar med razpošiljal bo moral zaračunati trgovcu po nabavni ceni. Na predpisane cene ne bo smel dovoljevati nikakih popustov (skont, rabata itd.) niti pri kupu večjih količin. Pač pa bo smel dovoljevati trgovskim potnikom in zastopnikom, ki bodo zanj prodajali med trgovcem, provizijo in sicer do največ 10 odstotkov.

Kakor sem že omenil, bo prodaja ostalega kontroliranega medu popolnoma svobodna, to se pravi, da bo smel čebelar med, v kolikor ga ne bo hotel ali mogel prodati v predpisanih zaprtih posodah ali doma na drobno, prodajati po katerikoli ceni in kamorkoli. Seveda bo tak med zlasti kupovala naša Društvena čebelarna. Njena potreba pa ni tako velika, da bi mogla prevzeti ves med, kolikor ga bo na razpolago. Ker bo gotovo mnogo čebelarjev, ki bodo dali med kontrolirati, ne da bi se hoteli ukvarjati s polnitvijo v male posode in z razpošiljanjem, se bodo s tem lahko ukvarjali oni čebelarji, ki bodo imeli za to urejene prostore, potrebne pripomočke in sredstva, ali pa podružnice, zlasti one v večjih mestih: v Mariboru, v Celju, v Novem mestu, v Kranju.

Naj omenim še kako sem si zamislil ravnanje z medom in razpošiljanje po podružnicah, namreč tistih, ki se bodo hotele s tem ukvarjati. V ta namen bo treba najeti dva primerna suha prostora. Eden bi služil za shranjevanje medu, ki ga bodo podružnice prevzemale od

članov. V tem prostoru bi bili shranjeni tudi zaboji, pločevinaste posode, kozarci, lončki, etikete in druge potreščine. Drugi prostor bi bil za topljenje in čiščenje medu, za vlaganje posod v zaboje in za odpravo itd. V tem prostoru bi moral biti tudi kotel za topljenje strjenega medu in čistilnik za ponovno čiščenje medu.

Pri tej priliki pripomnim, da se bo smel v zaprtih posodah prodajati le tekoč med, ki ga ne le bolje prodamo, ampak ga tudi potrošniki rajši kupujejo.

V tem pogledu bomo morali biti postrežljivi nasproti trgovcem. Strjen med bomo morali drage volje vselej zamenjati. Trgovec se s takim delom ne ukvarja rad in tudi če bi hotel, ni prav, da bi mu to prepustili, ker bi utegnil blago pokvariti. V drugem prostoru bodo morali biti še kakšna polica in mizica z miznico za tiskovine in knjige, strojček in kebel za umivanje kozarcev, ročen voziček za razvažanje, namizna tehtnica, večja decimalna tehtnica in drugo razno malo orodje. Če le mogoče bi moral biti v delavnici tudi vodovod.

Končno še nekoliko besed o sredstvih za nabavo inventarja, za nakup medu, za poslovne stroške in za kreditiranje trgovcem. Morda si bo ta ali ona podružnica lahko nabavila inventar iz lastnih sredstev in založila stroške, nikakor pa ne bo imela sredstev za obratni kapital. Edina rešitev iz te zadrege bi bila, da bi dajali čebelarji svoj med podružnici v komisijsko prodajo, to se pravi, da bi

jim ga podružnica plačala šele, ko ga bo prodala in dobi zanj denar.

Pozabiti ne smem omeniti tudi skladišnika, ki bo delo opravljal. Za začetek ne kaže, da bi ga podružnica nastavila s stalno plačo, ampak dobiti bo treba zanesljivo in večšo osebo, ki bi bila podružnici na razpolago, ko bo treba izvršiti naročila. Plačala bi mu pa le čas, ki bi ga z delom zamudil. Najlažji račun s skladišnikom bi bil, če bi mu plačevala delo v akordu, to se pravi da bi dobil plačo za delo od prevzema medu v skladišče do odprave trgovcem. Plača bi se ravnala po količini in velikosti napolnjenih in oddanih posod.

Kakor vidimo bi si podružnica z ustanovitvijo take delavnice naprtla obilo dela, skrbi in odgovornosti. Zaradi tega priporočam vsaj za prvi čas, dokler se ne prepričamo, kako se bo kupčija razvijala, da pridobe podružnice za tako delo čebelarje, ki imajo urejeno delavnico. V poštev bi seveda prišli le oni čebelarji, ki so dobili pravico prodajati lastni med pod etiketo s kontrolno oznako. Nakup in pa prodaja medu bi šla seveda v tem primeru na račun in odgovornost njih samih. Podružnica naj si bi izgovorila le pravico nadziranja,

Nikakor si ne smemo predstavljati, da bo takoj prva leta teklo vse pravilno in gladko. Marsikaj bomo morali spremeniti, marsikaj izpopolniti. Skušnja bo naša najboljša učiteljica. Akcija pa je vsekakor izvedljiva, in če jo bomo vztrajno izpopolnjevali, bo uspeh gotov.

Sv. Job - zaščitnik slovenskih čebelarjev.

De Reggi — Ljubljana.

ečkrat sem že premišljeval, zakaj pri nas ne častijo sv. Joba kot zaščitnika čebelarjev. Novega čebelarskega patrona sv. Ambroža smo prevzeli od drugod, domačega smo pa zavrgli. Po slovenskem Koroškem in Gorenjskem je bil sv. Job še v nedavnih časih kot čebelarski patron edini znan in pripoznan.

K fari Brnci pri Beljaku na Koroškem spada tudi podružnična cerkev sv. Joba. Kraj istega imena leži ob nekdanji ilirsko-keltski cesti, ki je tekla več kilometrov ob Karavankah.

V starih časih, še pred kakimi 50 leti, je bil običaj, da so čebelarji in romarji darovali tej cerkvi v počestčenje sv. Joba razne voščene kipece, n. pr. moža, ženo, konjička, petelina, kravico i. dr. Ker se da vosek lepo vlivati, so voščene kipece običajno izdelovali čebelarji sami in jih prodajali. Pri glavnem oltarju pri Sv. Jobu stojita še dandanes dva enaka voščena Jezuščka. Kipec na listni strani cerkve ima napis in letnico 1744. Tudi sveče različnih barv so prodajali. Prižigali so jih pred oltarjem na posebnem prostoru in prosili sv. Joba zaščite proti ognju, kajti pri kmečkem ljudstvu je veljal tudi za varuha proti požaru. To vidimo tudi na starih slikah, ki kažejo Joba ob goreči hiši.

Pri podružnici Sv. Joba je bil že od davnih časov običaj, da so romarji, ki so storili kako obljubo, »p a s a l i« oltar sv. Joba z rdečo svečo, ki jo je cerkovnik odvijal z lesenega motovila. Na željo darovalca jo je enkrat ali večkrat o p a s a l (ovil!) okoli oltarja.

Čebelarji so zaradi teh običajev lahko spečali svoj voščeni pridelek in so bili sv. Jobu za to hvaležni ter ga smatrali za svojega zaščitnika. Celo na končnice panjev so ga slikali. Da so čebelarji res imeli sv. Joba za patrona, je pa najlepši dokaz slika na cerkvenem banderu, ki jo je napravil brnški slikar I. Pirker okoli l. 1855. Iz fotografskega posnetka, ki je žal precej moten in ga kaže ta števil. Slov. Čeb., je razvidno, da drži angel na desnici Joba naš kmečki panj (kranjiča). Druga enaka slika je pa v kapelici pri obzidju. Razlikuje se od prvo omenjene v toliko, da drži levi angel slamnat panj (koš), desni pa palatinski klobuk. Ta slika je iz l. 1747. Pod omenjenim banderom so se na dan R. T. radi zbirali čebelarji iz fare.

Vse to nam dokazuje, da je sv. Job res že od nekdanj veljal za našega čebelarškega patrona. Veljal pa je tudi za pri-

prošnjika proti tvorom, menda zato, ker je sam mnogo pretrpel zaradi njih in jih

kot čebelar zdravil z medom, ki velja že od pamtiveka za najboljšo zdravilo za to nadlogo.

Poročilo

o rednem letnem občnem zboru „Čebelarškega društva za Slovenijo v Ljubljani“, dne 20. marca t. l. v Celju.

(Nadaljevanje.)

Po odobrenju tajniškega poročila je občni zbor obravnaval sledeče blagajniško poročilo društvenega upravnega oddelka.

V poslovnem letu 1931 je bilo društvo v gmotnem oziru še vedno pod težo neplačanih računov iz prejšnjega leta. Nепrestana skrb zaradi denarja je onemogočila odboru marsikatero namero. Vendar ni obupal, temveč iskal raznih podpor, od katerih je društveno delovanje odvisno.

Iz predloženega računskega zaključka je razvidno, da nam skoraj vse dohodke, ki jih dobimo s članarino, vzame tisk lista. To pa je tudi glavni vzrok šibkega gmotnega stanja upravnega oddelka. Razumljivo bo vsakemu, da društvo ni moglo podeliti nobeni podružnici kake podpore. Iz iste

ga vzroka odbor tudi ni mogel dovoljno znižati članarine, kajti za kritje primanjkljaja v znesku 12.000 Din, ki bi z znižanjem nastal, odbor ni mogel dobiti sredstev. Upamo pa, da bo s skrbnim gospodarstvom tudi članarina kmalu urejena. Upravni oddelek je sicer lansko leto zaključil blagajniške knjige zopet s primanjkljajem, vendar se je znižal od predlanskih okroglih 30.000 Din na okroglo 6500 Din.

Vsa plačila in izplačila upravnega oddelka so se vršila le po poštni hranilnici v Ljubljani, ki pa je obrestovanje vlog s. 1. oktobrom 1931 ukinila. Zaradi prejšnjega nizkega, oziroma ukinjenega obrestovanja smo ves razpoložljivi denar nalagali v Mestni hranilnici ljubljanski na nevezan račun s

5% obrestovanjem. To je doneslo društvu 1220 Din na obrestih.

Na lanskem občnem zboru izvoljena preglednika gg. Josip Kobal in Anton Sluga sta pregledala blagajniške posle dne 10. januarja 1932.

Društvo, oziroma njegov upravni oddelek je imel v preteklem letu dohodke in stroške, ki so bili objavljeni v 2. št. Sl. Č., zato jih ne bomo še enkrat naštevali.

Na podlagi računa o dohodkih in stroških je bila sestavljena bilanca, in sicer po stanju dne 31. decembra 1931. Objavljena je bila v 2. št. Sl. Č.

Objavljeni dohodki, stroški in bilanca so preneseni iz društvenih blagajniških knjig. Ti računi pa mogoče temu ali onemu niso popolnoma jasni in si morda ne more ustvariti prave slike društvenega premoženjskega stanja. Vsem tem velja kratko pojasnilo.

Društvo je imelo leta 1931 toliko dohodkov in stroškov, da je ostalo koncem leta v hranilnici še Din 3.401-69. Dobiti moramo pa še na članarini in od Društva Čeb. Din 18.867-50. Društvo bi potem imelo skupaj Din 22.269-19. Plačati pa moramo tiskarni Din 25.413-15. Koncem preteklega leta se kaže dolg Din 3.143-96, ki smo ga prenesli na letošnji račun, kar sem omenil že v začetku poročila.

Sklad za čebelarški dom.

Kar se tiče sklada za »Čebelarški dom« omenjam, da je fond narastel v letu 1931 za skupni znesek 11.250 Din in dosegel višino 183.500 Din. Prirastek 11.250 Din so obresti, ki sta jih plačali:

Mestna hranilnica ljublj. od vloge	Din 1.192—
Društvena čebelarica od posojila	9.912-50
Doplačilo na obrestih iz leta 1930	145-50
Skupaj	Din 11.250—

Vloga v Mestni hranilnici je znašala koncem leta 1931 33.500 Din in se obrestuje kot vezana vloga po 6%. Posojilo sklada DČ pa je znašalo koncem leta 1931 150.000 Din in se obrestuje po 6½%.

Ob koncu poročila omenjam še, da je DČ redno plačevala zapadle obresti in je začetkom letošnjega leta plačala na račun odplačila dolga nadaljnjih 20.000 Din. Dolg DČ skladu znaša sedaj še 130.000 Din. Škoda le, da odbor zaradi splošne gospodarske krize ni mogel izvršiti večje nabiralne akcije v prid Čebelarskega doma, zato se naš ideal žal še ne bo kmalu uresničil.

Nato je občni zbor razpravljaval o neplačani članarini, o priobčevanju slik čebelnjakov v Sl. Č., o strokovnih tujih listih, o pošiljanju položnic članom i. dr. Debate so se udeležili razni delegati, katerim sta dajala predsednik in blagajnik pojasnila. Občni zbor je napravil sledeče sklepe:

1. Sl. Č. naj v bodoče prinaša slike le onih čebelnjakov, ki imajo za splošno čebelarstvo posebno važnost, to pa le pod pogojem, da lastnik čebelnjaka sam krije stroške za kliše;

2. Odbor naj za prihodnje leto določi način plačevanja članarine. Odloči naj, ali je v bodoče pošiljati položnice le podružnicam, ali tudi vsem članom, kakor do sedaj.

Blagajniško poročilo upravnega oddelka je bilo nato odobreno.

G. ravnatelj Arko je prebral blagajniško poročilo Društvene Čebelarice. Ko je na nekatera vprašanja delegatov podal še nekaj pojasnil, je bilo to poročilo odobreno.

Na predlog pregledovalcev računov gg. Kobala in Sluge, je občni zbor dal obema blagajnikoma in odboru razrešnico.

Nato je bil predložen osnutek proračuna upravnega oddelka za leto 1932, ki izkazuje sledeče postavke:

Dohodki:

Vloga v Poštni hranilnici v Ljubljani Din	2.021-69
Vloga v Mestni hranilnici ljubljanski	1.380—
Članarina za 2000 članov	75.000—
Neplačana članarina	12.000—
Subvencija »Zveze« v Beogradu	10.000—
Društvena čebelarica	5.000—
Oglesi v Čebelarju	1.500—
Skupaj	Din 105.901-69

Stroški:

Skupni stroški za Sl. Č.	Din 64.000—
Urednikova nagrada	6.000—
Tajnikova in blagajnikova nagrada	7.200—
Za tajniške potreščine	2.500—
Potnine in sejnine	3.000—
Razne tiskovine	1.500—
Tuji časopisi	500—
Opazovalne postaje	3.500—
Upniki	25.413-15
Skupaj	113.413-15

Ako dobi društvo primerno podporo od banske uprave, bo društveni odbor še določil primerne zneske za reklamo za med, za vezavo knjig, za tečaje in predavanja, za plemenilno postajo in za razne druge potreščine.

Proračun je bil po podanih pojasnilih sprejet.

Občni zbor je prešel nato k volitvam. Na predlog delegata g. Zemljiča iz Celja, da naj ostane stari odbor še nadalje, je bil z vzklikom izvoljen za predsednika g. prof. Josip Verbič, za podpredsednika pa g. župnik Henrik Peternel.

V odbor pa so bili izvoljeni gg. Babnik Janko, Dermelj Mirko, Gallob Rudolf, Lenarčič Anton, Majer Julij, Močnik Peter, Okorn Jože, Peterlin Alojzij, Puš Ludvik, Strgar Jan, Štefanciosa Anton in Znidaršič Anton. Po društvenih pravilih pa sta v odboru tudi gg. A. Arko in A. Bukovec.

Za namestnika sta bila izvoljena gg. Černej Ljudevit in Raič Slavko, za pregledovalca računov pa gg. Sluga Anton in Šmajdek Ivan.

Na vrsto so nato prišli samostojni predlogi osrednjega odbora in podružnic. Odbor je stavil občnemu zboru sledeče predloge:

1. Članarina za tekoče leto naj ostane kot do sedaj, to je 40 Din. Sprejeto!

2. Občni zbor skleni, da se ustanovi plemenilna postaja v Kamniški Bistrici in da se glavni odbor pooblasti, da to akcijo tudi izvede. Sprejeto!

3. Občni zbor naj sklene in odobri, da se izvede kontrola medu po švicarskem vzorcu. Zadevni pravilniki bodo priobčeni v Sl. Č. Sprejeto!

4. Odbor je predložil občnemu zboru v odobritev »Poslovnik za Društveno Čebelarico«. Priobčen bo tudi v Sl. Č. Občni zbor je poslovnik odobril.

5. Za pregledovanje računov Društvene Čebelarice naj dovoli občni zbor vsakemu pregledovalcu letno 300 Din. Sprejeto!

6. Zaradi velikih zaslug, ki si jih je pridobil za čebelarstvo bivši urednik Sl. Č. g. Francišek Rojina, naj ga občni zbor izvoli za častnega člana. Sprejeto z živahnim odobravanjem!

7. Podružnica v Leskovcu je predlagala, naj društvo izda članske izkaznice na boljšem papirju in ne na ovojnem listu Sl. Č. Ni bilo sprejeto!

8. Podružnica za Ljubljano in okolico je predlagala, naj se izvede izprememba sedanjih društve-

nih pravil, število članov glavnega odbora naj se potem določi točno po pravilih.

Glede novih pravil je pojasnil g. predsednik, da je treba počakati čebelarkega zakona, na podlagi katerega se bodo morala pravila izpremeniti in zakonu prilagoditi. Glede števila odbornikov pa se je oziralo na pravila že pri današnjih volitvah.

9. Podružnica v Smedniku je predlagala znižanje članarine, znižanje cen v Društveni čebelarni in ureditev pasišč. Glede članarine in cen se ne more ustreči. Nemoogoče je še sedaj znižati čla-

narino, cene potrebščinam pa so po možnosti nizke. Pasišča se bodo uredila po banski upravi, kamor je glavni odbor poslal vlogo v tej zadevi.

10. Glede ureditve pasišč je stavila predlog tudi podružnica za Tacen. Predlagala je še uvedbo posebnega čebelarskega vlaka na Štajersko, preiskavanje zdravstvenega stanja čebel. Odbor bo to upošteval.

Končno je podal tajnik še poročilo o sladkorju za pitanje čebel, nato je g. predsednik z zahvalo vsem delegatom zaključil lepo uspelo zborovanje.

Mesečni čebelarski razgovori.

J. Mayer — Dob pri Domžalah.

Čebelnjak v juniju.

Poleg maja prinaša mesec junij mnogo preudarnega dela v čebelnjaku. Ob tem času je glavna rojilna doba navadno že minula. Kakor vse kaže, pa jo bomo imeli letos vprav v juniju. Po rojevini je v našem čebelnjaku velika zmeda: tu stoje plemenjaki-medarji, tam močni prvci, tu zopet drugci in prašilčki in izrojenci z oprasenimi in mnogi še z neoprassenimi maticami. Posebno tem moramo posvečati največ in največjo pažnjo, ker je od njih odvisen uspeh našega čebelarjenja v prihodnjem letu.

S plemenjaki, ki smo jih odločili za medarje, je ta mesec križ. V prejšnjih razgovorih sem opisal ves trud in delo, ki smo ga imeli, da smo jim preprečevali rojenje. Sedaj so obobilni travniški paši panji zopet natrpani z mlado živaljo. V plodišču se zopet pojavljajo zaleženi matičniki — panj se pripravlja na roj. Sicer je res že skoro izkoristil glavno pašo, vendar ga ne bom pustil rojiti, ker se s tem čisti donos panja mnogo zmanjša.

Ako hočemo sedaj preprečiti rojenje, moramo poseči po učinkovitejšem sredstvu: odstraniti moramo matico. Vse, ki nam iz kateregakoli vzroka ne ugajajo, kratkoma uničimo. Močno bo zabučalo v panju, ko se bo zavedel osirotelosti in naglo si bo sam pomagal. Potegnil bo mnogo matičnikov nad mlajšo čebelno zalego in sam izpodredil matico. Peti dan po odstranitvi matice, porežemo vse matičnike razen enega najmlajšega. Zakaj smo si izbrali vprav tega? Ko se je panj zavedel osirotelosti, je takoj napihnil matič-

nike nad čebelno zalego razne starosti: torej nad vprav zaleženimi jajčeci pa 2—3 dni stariimi žerkami. Gotovo bo najslabša tista matica, ki se bo razvila iz najstarejše zalege, ker bo najmanj časa uživala tisto hrano, ki je za popolni razvoj dobre matice potrebna. Iz pravkar zaleženih jajčec pa se izvali mlada žerka, ki bo že takoj prvi dan plavala v tej hrani.

Umni čebelarji sicer odstranijo vse te zasilne matičnike in vcepijo plemenjaku košček satja zaleženega z samimi jajčeci iz najboljšega plemenjaka domačega čebelnjaka.

S tem sem se pa že dotaknil važnega dela v vsakem čebelarstvu: **izmenjave matic**. Na zgoraj opisani način lahko že sedaj zamenjamo vse neljube stare matice.

Mnogokrat pa imamo v panju-medarju izborna dveletno ali triletno matico, ki je ne bi radi zamenjali ali uničili. Takemu neugnanemu rojilcu bomo »puščali«, odvzeli mu bomo nekoliko satov pokrite zalege in z njo ojačili druge panje.

Jaz za svojo osebo sedaj še ne morim matic. Pač jo odstranim iz plemenjaka, a z njo vzamem tudi sat pokrite zalege in ga denem v mali panjič na 3—5 satnikov. Drugemu plemenjaku — medarju »puščam« — mu vzamem dva sata in ju dodam tej starejši matici. Pridenem še sat z malo vode in neizdelano satnico. Čez poletje se takle narejeni rojčič precej dobro razvije. Tik pred ajdo šele strem matico in pridružim osiroteli panj plemenjaku

— medarju — s tem, da ga denem v medišče. Delo se obilno izplača zaradi dobrega donosa z jesenske paše. Za to delo pa moram imeti stalno število malih panjev, ki jih uporabljam šele v juniju in gredo pred ajdo v »penzijo«.

Z zgoraj omenjeno odstranitvijo matice in s »puščanjem« sem dosedaj še vsakemu plemenjaku - medarju pokvaril veselje do rojenja. Opozarjam pa na eno stvar: Točno moramo pregledati vse te panje, ki mu matico odstranimo. Ves trud bo zaman, če prezremo le en sam nepotreben skrit matičnik!

Najmanj dela nam prav za prav povzročajo prvci. Vsadimo jih na same satnice in ob obilni beri in toploti kmalu izdelajo večino satov. Edino pažnjo moramo povečati pravilni izdelavi satja. V prav ugodnih letih prvec kmalu dogradi svoje plodišče in ga napolni bodisi z zalego, bodisi z medom. Take plemenjake sem že koncem junija moral celo delno predstavljati, ko se je začela bera na hoji in smreki. Toda take pomladi so redke.

Vso pažnjo moramo ta mesec posvetiti izrojencem, drugcem in prašilčkom, to je vsem panjem z mladimi še neoprašenimi maticami. Pri teh moramo dognati, ali se je matica sprašila in kdaj je začela zalegati. Kdor se peča z zaznamenovanjem matic, to lahko dobro in uspešno izvrši ob tem pregledovanju.

Že so delamo prašilčke, lahko precej točno ugotovimo starost posameznih matičnikov in po tem prilično določimo dan rojstva mlade matice. Že prve dni mladega življenja izleti matica na svatbo. Neugodno vreme izlet zavleče lahko precej dolgo. Po treh tednih navadno mlade matice niso več sposobne za dobro, popolno in pravilno sprašenje. Kdaj in kje se združi trot z matico, ni točno dognano. Razni čebelarji so opazovali to združenje med letanjem v neposredni bližini čebelnjaka, nekateri pa trdijo, da se združita visoko v zraku. Izvečine in praviloma se izvrši ta za nadaljnji obstanek rodu tako važni čin izven panja. Trot pa, ki je izpolnil nalogo svojega življenja, pri tem pogine. Za nas čebelarje je najvažnejše to, da se matica srečno oprášena vrne v svoj panj. S seboj nosi »znamenje«. Prej tako živahni panj se umiri in posveča odslej vse svoje moči edinole mlademu nastajajočemu rodu.

Mnogokrat pa se matica ne vrne več v panj, bodisi da je zgrešila svoj dom, bodisi da jo je ugonobila sovražna žival ali da je na kak drug način poginila. Panj se kmalu zave osirotelosti in čebele nemirno begajo po bradi in panju. V takih primerih nam zelo koristijo mlade matice, ki jih previden čebelar pripre ob rojenju drugcev v matičnice. Begajo-

čemu nemirnemu panju puhnemo skozi žrelo malo dima in nato izpustimo v panj matico. Navadno se kmalu umiri in sprejme novinko.

Ob tej priliki nekaj besed o rezervnih mladih maticah. V vsakem panju, ki je goden za drugca, najdemo mnogo mladih matic. Ena bega po panju in kliče druge na junaški boj, te pa se oglašajo z zamolklim glasom iz svoje zibelke. Nekoliko teh mladic pripravimo v dovolj prostorne matičnice in jih spravimo nekoliko dni v panju, ki ni še izpodredil svojih mladih matic. Tudi izrojenec sam je v to poraben, vendar ne sme biti nobena matica prosta v panju. Tik ob satju zasedejo čebele kaj kmalu te matičnice in pitajo lačne in ponižne matice. Ako v nekoliko dneh nimamo zanje porabe, jih brez škode odstranimo.

Zgodi se pa tudi, da čebele pri žrelu pridejano matico srdito napadejo in umore. Morda je temu vzrok prevelika razburjenost, morda preostri duh tujega panja. Ako se panj tudi drugi dan ne umiri, doženemo njegovo brezmatičnost na zelo enostaven način. Iz kakega plemenjaka vzamemo prav mlado zalego. Čebele same otresemo nazaj v panj, sat pa damo razburjenemu nepomirljivcu. Čebele se takoj lotijo nege te zalege in napihnejo zasilne matičnike, ako je panj brez matice. V tem primeru panju lahko vcepimo primeren že zaležen matičnik, ki ga morda še najdemo v kakem izrojencu. Matičnik vcepimo le radi hitrejšega razvoja matice in da se prej lahko opráši.

Z oprášitvijo mladih matic je kaj čudna stvar. Redno se vsako leto pri prahi izgubi nekoliko matic, čeprav razmeroma malo število. Vendar so mi že mnogi tožili, da se jih nekatera leta zelo malo srečno spraši. To sem imel priliko sam opazovati, ko se mi je od 11 matic vrnilo samo 5. Skoro dvetretjinska izguba! Kje je vzrok temu pojavu? Morda siabo vetrovno vreme ali pa večje število čebelnih sovražnikov.

Vsekakor moramo do konca tega meseca pregledati vse panje in ugotoviti, kako je z maticami. Še vedno si morejo sami izpodrediti novo, ki se še vedno lahko opráši, ker je še dovolj krepkih trotov v čebelnjaku. Poleg tega nas bo tak pregled obvaroval marsikatero sitnosti ob jesenski paši, ko se tako rado pojavlja ropanje zaradi domačih brezmatičnih slabičev, ki se ne morejo ubraniti nasilnega napada.

Koncem junija pri nas pojenjuje paša na travniku, kose zapojó smrtno pesem. Takrat prevažajo ali prenašajo nekateri čebelarji panje v višje lege. Posebno obilno prevažajo v kraje, kjer medi hoja ali včasih smreka, ki

nekatera leta res izdatno medita — posebno jelka. Žal, da nismo vsi tako srečni, da bi imeli jelkove gozdove v bližini, zato pa potujemo s svojo čredico v tuje pasišče. Z dobro voljo in prijazno besedo kmalu dosežemo potrebno soglasje in sporazum med domačim čebelarjem in nami prišleci; ker neizmerni zakladi sladkega daru ostanejo po naših medcih gozdnih neizrabljeni — vkljub vsemu prevažanju.

Zadnje dni meseca že nastopa najveselejši čas za vsakega čebelarja — točenje medu. Ne bom izgubljal mnogo besed o tem delu, ki ga vsak izmed nas najrajši opravlja, mnogi še vse preradi in pretemeljito in ki se ga vsakdo neverjetno naglo priučijo.

Nekaj pa moram vendar omeniti. Dragi sočebelar! Čebelica je drobna stvarca, ki pa ljubi veliko snago. In ta kristalno čisti med ali ni to dar božji? Ali ne bi znali mi v vsem posnemati čebelico, da bi obvarovali čistočo tega dragocenega živila?

V premnogih primerih kar ne more mladi nestrpnež počakati nekoliko dni! Je razumljivo! Negoden med mnogo lažje iztočimo iz satja in tudi mnogo hitreje teče iz točila in skozi sito. Teža pa ne upoštevajo ti nestrp-

neži, da tak med ni goden. Stari čebelarji ob dobri beri zadovoljno potrde: »Danes pa imajo čebele dober glas.« Ste jih že videli celo vrsto od začetka brade pa skozi žrelo daleč v panj, kako stoje in pahljajo s krili? To je ventilator v panju, ki skrbi za obnovo zraka, zlasti pa dela lahek prepih, da izhlapeva voda iz novega nektarja. Nad polovico se ga mora usušiti in zgostiti, da postane goden med. Čebele same določijo, kdaj je goden ali dozorel za shrambo: **one ga pokrijejo.** Kadar je torej sat nad polovico pokrit, ga smemo šele iztočiti. Nikdar ni dovolj pozno, pač pa redno prezgodaj, kadar ga točimo.

Mladim čebelarjem povem še eno skrivnost. Ne pobirajmo panjem prav vsega medu. Mnogo bolje se obnašajo oni plemenjaki, ki jim pri točenju pustimo sat ali dva medu v medišču. Druga skrivnost: precedi med skozi dobro snažno in drobno sito in spravi ga v snažne večje posode, da se ustali in izčisti. Šele čez teden dni posnemni drobir in pene, ker najmanjša nečistoča kvari ceno, pa najsi bo najfinejšemu medu!

Do prihodnjic pa vsem želim obilo tega božjega daru ne le v panjih ampak tudi v ne-nasitnih medenih loncih.

Opazovalne postaje.

Julij Mayer — Dob pri Domžalah.

Mesečno poročilo za april 1932.

Ves mesec je bil neprijazen, vetroven, da čebele vkljub primerni toploti niso mogle izletavati. Mnogo živali se ni vrnilo in so panji zelo oslabele. V vseh se je poznala »suša«, treba je bilo mnogim pokladati. Z ogljem zabeljen sladkor je gotovo rešil marsikateri panj. Dobil sem obvestilo, da je bil trebež po tem krmljenju črn.

Mesec april nas ni zadovoljil. Od vseh postaj izkazujejo samo petere nekaj donosa, izvečine mnogo obnožine. To ni čuda, ker spi še vsa narava. Sadno drevje bo letos najmanj 3 tedne pozneje cvetelo. Tudi roje pričakujemo pozne. Kljub vsemu so se plemenjaki prilično dobro razvijali. Št. Vid nad Ljubljano je moral nastavljeni že od 7. dalje. Drugi so odpirali medišča šele zadnje dni v mesecu.

Krajevna poročila.

Breg-Križe. V tukajšnji okolici je pomrlo nad 20 panjev. Vzrok dolgotrajna zima in slaba lanska letina.

Leskovec. Trotovcu se mi je posrečilo ozdraviti. Ometel sem čebele pred čebeljak,

uničil trotovske zalego in dodal prašilček s priprto matico, ki so jo pa po dveh dneh umorile. Iz dodane mlajše zalege so nastavile maticnike, panj se je umiril in živahno pričel z delom.

Muta. Druga leta so čebele dolgo brezdelno izletale. Letos pa so še vse zaspane in slabotne morale takoj pričeti z nujnim nabiranjem obnožine, ki jo je bilo naenkrat mnogo na razpolago.

Novo mesto. Družine so letos prezimile zelo oslabele, ker je bilo mnogo mrtvic. Združiti je bilo treba mnogo panjev in se je število zato ponekod zmanjšalo do $\frac{1}{5}$.

Spodnja Ložnica. Prav pridno so donašale obnožino. V razvoju so srednje dobre, vendar panji so še nesposobni za nastavljanje in prestavljanje.

Vavčja vas. Čebele so se vendar začele dobro razvijati, tako da je upati, da se bodo izgube zaradi dolgotrajne zime polagoma poravnale.

Virmaše. Čebele so zadnje tretjino meseca zelo brale vrbo. Ker je hud veter otrsela če-

Mesečni pregled za april 1932.

Kraj	Višina nad morjem m	Panj je teže							Zračna toplina			Dni je bilo											
		pridobil v			izgubil v			v mesecu čistih dkg	največ pridobil	najvišja	najnižja	srednja mesečna	izletnih	deževnih	snežnih	oblačnih	pol jasnih	jasnih	vetrovnih				
		1.	2.	3.	1.	2.	3.	—	—	—	—	—											
		mesečni tretjini dkg						pridobil	porabil	dkg	dne	C°											
Vič pri Ljubljani	298	—	—	—	100	80	130	—	310	—	—	+22	—	1	+ 9	22	17	13	2	11	7	12	15
St. Vid n. Ljubljano	314	—	—	—	80	120	170	—	370	—	—	+20	—	4	+ 6	7	25	16	2	11	8	11	18
Tacen pod Šmarno goro	314	15	—	15	30	85	115	—	200	15	29	+22	—	+	8	9	22	14	2	15	6	9	23
Skofja Loka	349	—	—	—	70	80	90	—	240	—	—	+17	—	2	+ 8	4	18	12	3	12	14	4	22
Virmaše pri Škofji Loki	361	—	—	—	85	85	90	—	260	—	—	+19	+	1	+ 9	5	22	13	2	11	12	7	26
Blejska Dobrava	577	—	—	—	55	45	45	—	145	—	—	+19	—	+	7	9	18	3	—	9	11	10	—
Dob	305	—	—	40	30	50	40	—	80	20	24	+22	—	3	+ 8	17	11	—	10	9	11	19	—
Rova na Gorenjsk.	350	—	—	30	50	65	105	—	190	15	28	+20	—	2	+ 9	26	15	1	9	8	13	12	—
Breg-Križe	483	—	—	—	30	40	50	—	120	—	—	+19	—	1	+ 6	3	15	11	—	14	7	9	6
Cerknica	575	—	—	—	45	45	50	—	140	—	—	+19	—	4	+ 7	9	20	10	3	10	12	8	20
Sv. Gregor pri Ortneku	736	—	—	—	76	62	70	—	208	—	—	+12	—	2	+ 6	5	21	14	4	12	9	9	22
Krka	300	—	—	—	40	50	20	—	110	—	—	+20	—	2	+ 8	3	15	10	1	12	14	4	19
Vavčja vas pri Semiču	280	—	—	80	30	35	—	15	—	20	30	+21	—	2	+ 8	21	11	1	8	7	15	6	—
Novo mesto	180	—	—	—	80	—	90	—	170	—	—	+24	—	1	+ 9	3	24	12	2	10	15	5	17
Leskovec p. Krškem	186	—	—	—	70	80	50	—	200	—	—	+22	—	2	+13	2	24	13	1	10	15	5	13
Sp. Ložnica p. Žalcu	252	—	—	—	75	85	170	—	330	—	—	+15	—	3	+ 6	9	26	11	1	5	22	3	26
Radvanje p. Marib.	270	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+24	—	+	9	3	19	8	1	9	4	17	2
Sv. Duh na Ostrem vrhu	536	—	—	—	80	65	20	—	165	—	—	+12	—	2	+ 5	4	19	12	1	7	16	7	20
Predanovci	195	—	—	—	115	50	95	—	260	—	—	+20	+	5	+11	9	25	4	—	7	13	10	25
Cezanjevci	182	—	—	—	100	50	100	—	250	—	—	+25	+	2	+11	8	24	8	—	7	14	9	29
Muta	387	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+23	—	2	+ 7	5	24	13	2	5	19	5	16
Bučka	307	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+22	—	1	+10	7	20	8	—	8	20	2	27
Nedeljica pri Turnišču	170	—	10	10	150	85	185	—	400	10	16	+25	—	+	11	4	20	10	—	9	8	13	21
Koprivnik pri Kočevju	628	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Studenci p. Marib.	—	—	—	—	95	95	200	—	390	—	—	+24	—	1	+ 9	1	20	11	1	9	7	14	17

¹ Vsi panji razen radvanjskega so A.-Ž. sestava.

bele v vodo, so panji izgubili mnogo živali. Med je ves razprodan, vsi čakajo novega . . .

Radvanje. V mojem okolišu so nekaterim čebelarjem delale hudo nadlego — roparice. Enemu čebelarju so uničile celo 4 panje —

vzrok slaba paša in pomanjkanje hrane pri plemenjakih.

Vič. Zaradi slabega vremena je razvoj čebel zelo slab. Stare čebele odmirajo, mladice ni, zaradi tega ljudstva zelo pešajo.

Društvene vesti.

Poziv vsem podružnicam.

Kraljevska banska uprava nam je naročila, da ji predložimo niže navedene podatke o naših podružnicah. Ker nam nekaj podatkov manjka, nekaj jih pa imamo, pa jih moramo prekontrolirati, prosimo vse podružnice, da nam takoj pošljejo, najkasneje pa do 10. junija t. l. sledeče podatke:

1. Ime podružnice; pošta, občina, okraj, sodni okraj podružnice.

2. Katere občine in katere pošte obsega podružnica?

3. Kdo je ustanovitelj podružnice?

4. Kdaj je bila podružnica ustanovljena (dan, mesec, leto in številka odloka ter oblast, ki jo je dovolila).

5. Katere premičnine poseduje podružnica (navedite le glavno orodje).

7. Ali poseduje podružnica tudi kake nepremičnine?

8. Število članov v posameznih letih od ustanovitve dalje.

9. Predavanja (dan, mesec, leto in ime predavatelja), kolikor jih ima podružnica zabeležene.

Da bo mogoče sestaviti točno poročilo, prosim vse podružnične gg. tajnike in predsednike, da mi odgovore na vsa vprašanja. Tajnik.

Čebelarji iz Celja in okolice bodo imeli v nedeljo dne 5. junija ob 3 popoldne pri čebelnjaku g. Rebova v Košnici svoj poučni sestanek s predavanjem.

Podružnica v Središču bo imela redni mesečni sestanek v nedeljo dne 12. junija t. l. pri čebelnjaku g. dr. Vargazona v Vinskem vrhu ob pol 3 popoldne. Vabimo vse člane, da se sestanka udeležijo.

Tečaji in predavanja.

Dne 5. junija bo priredila Zveza čeb. podružnic za mariborsko okrožje pri podružnici Štrigova v Medjimurju čebelarji tečaj, ki ga bo vodil predsednik g. župnik Peternel. Glede na to, da je to prva

prireditve pri novo ustanovljeni podružnici v Štrigovi, se hoče načelstvo podružnice potruditi, da se bo vršila ta prireditve čim bolj slovesno. Čebelarji Medjimurja prijazno vabljeni.

Nadalje se bodo vršile od Zveze še junija sledeče prireditve: dne 12. junija tečaj v Slovenjgradcu in 26. junija tečaj za podružnice Celje pri čebelnjaku g. Peternela v Bukovžlaku.

Dne 1. maja t. l. je bila otvorjena v Slovenjgradcu v Meškovi ulici št. 8 podružnica Društvene čebelarne, ki ima v zalogi vse čebelarke potrebščine. Tam dobijo člani čebelarji tudi točilo na posodo proti majhni odškodnini Podružnica DČ je otvorjena ob delavnikih ves dan, ob nedeljah in praznikih pa samo do 12.

Vesti iz podružnic.

Ljubljanska podružnica bo imela prihodnjo odborovo sejo v torek 14. junija ob 8 zvečer v običajnem lokalu.

Podružnica v Šmartnem ob Paki je imela dne 16. maja t. l. pri čebelnjaku g. Puncerja v Paški vasi izredno dobro obiskan čebelarji sestanek, katerega se je udeležilo 35 čebelarjev in mnogo čebelarstvu naklonjenega občinstva.

Predavatelj g. H. Peternel nam je z nad dvernimi predavanjem nazorno raztolmačil potrebo in pomen dobre matice v čebelni družini. Praktično nam je pokazal, kako naj prestavljamo. Slišali smo tudi o pomladanskem spekulativnem pitanju in o drugih pomladanskih opravilih.

Zahvaljujemo se g. predavatelju za poučno tolmačenje in ga prosimo, da bi nam predaval tudi na čebelarjem sestanku dne 19. junija pri čebelnjaku g. Garičnika v Rečici.

Podružnica za Štrigovo je imela ustanovni občni zbor dne 10. aprila t. l. v Štrigovi. Udeležba je bila dobra. Razpored je bil ta-le: 1. Pozdrav predsednika g. Novaka, ki je z navduševalnim govorom priporočal čebelarjenje. 2. Čitanje društvenih pravil. 3. Blagajnikovo poročilo. (Člani, ki še niso plačali članarine, naj to store nemudoma.) 4. Tajnikovo poročilo in čitanje zapisnika. V odbor so bili izvoljeni: Novak Tomaž iz Grabrovnika za predsednika, Novak Jožef iz Jalševca za podpredsednika, Lopuh Franc iz Ciganjščaka za tajnika, za blagajnika pa Smolkovič Franc iz Gibine. Za odbornike so bili izvoljeni: Jožef Žuman iz Šafarskega, Kolman Franc iz Stanetinec, Žižek Franc iz Vel. Slatnjaka; za pregledovalca računov pa veleč. g. Štefan

Možar, župnik v p. v Štrigovi in Jožef Žuman iz Šafarskega.

Podružnica za Sodražico je bila nanovo ustanovljena ter prav živahno deluje. Pridobila je že 17 članov in z njimi razpravljala na občnem zboru delovni načrt. Kakor kaže začetek, se bo zaradi delavnosti članov prav krepko razvila. To ji iz srca želimo.

Podružnica za Šmarjeto pri Novem mestu je nova podružnica. Zborovala je 10. januarja t. l. in kaže živahno delovanje.

Podružnica za Zagorje je zborovala dne 27. decembra 1931. Njeno delovanje je bilo živahno. Nakupovanje voščin in kuha voska lepo napredujeta. Najboljše voščine so plačevali po 8 Din kg. Med letom je priredila zelo uspelo predavanje v zvezi z izletom, ki se ga je udeležilo 40 članov in nečlanov. S podporo banske uprave bo podružnica kupila čistilnik za med. Glede posmrtnine je sklenila predlagati glavnemu odboru, naj prispevek zviša od 1 Din na 2 Din. Člani so se začeli zelo zanimati za prevažanje čebel na pašo.

Podružnica za Maribor in okolico. Dne 10. aprila smo imeli v Selnici ob Dravi čebelarji sestanek. Na sestanku nam je lepo predaval g. H. Peternel o pomladanskih opravilih v čebelnjaku.

Sestanka se je udeležilo čez 60 čebelarjev, kar kaže, da ljudje ljubijo «muhe».

Podružnica za Maribor in okolico naznanja članom in prijateljem čebelarstva, da bo dne 5. junija (v slučaju slabega vremena 12. junija) sestanek s predavanjem na Pragerskem pri čebelarju Potčniku. Začetek ob 15. uri. Pridite vsi!

Drobiž.

† **Dr. Stanko Vurnik**, kustos etnografskega muzeja v Ljubljani, je umrl dne 22. marca t. l. Pokojnik se je mnogo udeleževal na etnografskem in glasbenem torišču. Dasi še mlad, si je ustvaril v znanstvenem svetu odlično mesto s svojimi spisi in razpravami. Bil je mnogo obetajoč talent, ki ga je strla zavratna bolezen komaj v začetku znanstvenega delovanja.

Dr. Vurnik se je zlasti zanimal za končnice pri panjih. O njih je pisal obširno razpravo.

Pozornost je tudi zbudil njegov spis o kmečki hiši. Za praško vseslovansko čebelarstvo razstavo je napravil za naše društvo kolekcijo fotografskih posnetkov najznamenitejših končnic. Pripravljal je večjo razpravo o starih čebelnjakih, pa ga je prehitela bela žena. Časten mu spomin!

Novo čebelarstvo znamenitega slovenskega pisatelja Frana Levstika v kratkem izda Jugoslovanska knjigarna kot VI. zvezek Levstikovih zbranih del. Knjiga obravnava

čebelarstvo v domačem panju, kranjiču, in je zlasti v jezikovnem oziru izredne važnosti. Tudi v strokovnem oziru je izvrstna, čeravno se je v teku let čebelarska veda v marsičem izpopolnila. Levstik je spisal knjigo leta 1867 po »izkušnjah in besedah retijskega bučelarja Jožefa Oblaka«. Nanjo opozarjamo že sedaj vse tiste čebelarje, ki se zanimajo za našo čebelarsko preteklost in lepo pisano besedo, oziroma klasično slovenščino.

Krasen vosek. Novomeška podružnica je poslala Društveni Čebelarni v Ljubljani večjo množino voska v predelavo v satnice za podružnične člane. Blago je bilo tako izredne lepe barve in skrbno očiščeno, da je podružnica vredna priznanja za svoj trud. Tudi nekatere druge podružnice so se letos postavile z lepim blagom. Nadejamo se, da se bo njih število od leta do leta večalo. To bo najlepší dokaz našega čebelarskega napredka. Skrbimo, da bo vosek od leta do leta lepši!

Kaj nas uče letošnji pojavi nozeme? Ljubljanski veterinarski bakteriološki zavod je letos ugotovil precej primerov nozeme. Dolgotrajna zima je mnogo pripomogla k pojavi te grde čebelne bolezni, ki izprazni v kratkem času panje in uniči cvetoča čebelarstva. Žalostno pri nozemi pa je, da je čebelar tako rekoč brez moči ko smrt kosi v panjih, ker ga ni zdravila za to bolezen. **Točno je bilo letos ugotovljeno, da se je nozema pojavila le v tistih čebelnjakih, kjer so čebele prezimovale na hojevem medu.** Zapadli so ji tudi panji, ki so prezimovali na hojevcu, ki je bil mešan z ajdovem. V mili zimi bi taki panji brez dvoma kolikor toliko dobro prezimili, letos pa nozema tudi tem ni prizanesla.

Naj bi nam letošnja zima odprla oči, da bi vsaj v bodoče skrbeli, da bomo čebele zazimljevali na primernem medu, slab med pa nadomeščali s sladkorjem, ki ga bo imelo naše društvo vedno na razpolago za take prilike.

Z ogljenim zdrobom denaturiran sladkor za pitanje čebel se je prav dobro obnesel. Raztopina na oko sicer ni vabljiva, toda čebele jo jemljejo zelo rade in puščajo skoraj ves ogljeni prah v pitalnikih. Ko jo znosijo v satje, je popolnoma brez barve. Prepričajte se sami o tem!

Oglje kot primes sladkorju nikakor ne more kvarno vplivati na raztopino, nasprotno, uporabljajo ga celo za čiščenje nezdrave pitne vode. Zato je brez dvoma prav primerno sredstvo za denaturiranje sladkorja, pa mnogo bolj primerno kakor umazano žaganje in pesek. Gospod šolski upravitelj Arrigler je opazoval, da je bil trebež čebel, ki so jedle z

ogljem denaturirani sladkor, črn, kar je ugotovil na perilu, ki se je sušilo.

»**Kärntner Breitwabenstock.**« Že pred izbruhom svetovne vojne je začelo naše društvo po slovenskem delu Koroške uvajati A.-Ž. panj. Po prevratu se je ta panj gori zelo udomačil in koroški »Landesverband für Bienenzucht« ga je proglasil za društveni panj in ga sedaj priporoča pod imenom »Kärntner Breitwabenstock«. Mero so mu pa izpremenili v toliko, da so satniki za 5 cm nižji in ga s tem — pokvarili.

Za kratek čas. Prijatelj F. K. z Grosupljšega mi je nedavno omenil naslednji resnični dogodek iz svojega čebelarskega življenja. Pred vojno, ko se je še ukvarjal s trgovino z živimi čebelami, je kupil nekje na Kočevskem večje število kranjičev, ki so jih morali ljudje znositi iz doline na železniško postajo. Pomagala je tudi neka ženska, ki pa je imela to smolo, da je zadela na glavo kranjiča, ki je imel popolnoma trhlo dno, ne da bi bil kdo o tem kaj slutil. Nekaj časa je šlo vse po sreči, sredi pota se je pa dno panja udrlo in Mickina glava se je hipoma znašla sredi medenega satja, zalege in hudobnih čebel, ki so besno navalile na čudnega gosta in začele Micki obraz izdelavati po vseh predpisih čebelne bojne tehnike. Nesreča je hotela, da panjeva širina ni bila prikrojena točno po Mickini glavi, ki se je je panj tako tesno oprijel, da ga ni bilo mogoče v naglici odtrgati. Ženska je obupno kričala in poskušala glavo potegniti iz panja, pa ni šlo. Čebele so medtem orale po njenem obrazu in glavi. Na njene obupne krike so prihiteli ljudje, da so jo rešili mučeniške krone. Seveda se dolgo ni mogla pomiriti in potolažiti. Šele ko je g. K. potegnil iz žepa nov srebrnik za 5 K, ji je usahnil vir solza in je vsa zadovoljna — čeprav s težavo — gledala težko zasluženo »odškodnino za bolečine«. Morala: Ne sili z glavo skozi panj!

Knjiga »Naša košnica«, srbskohrvatski prevod knjige »Naš panj«, ki jo je spisal g. Anton Žnideršič, je nedavno izšla v založbi konsorcija »Detajlista« v Ljubljani. Knjiga je v marsičem izpopolnjena, zlasti poglavje »Moj izboljšan panj«, ki vsebuje marsikaj novega. Oprema knjige je izvrstna, posebno glede slik. Vsebinsko oceno je »Sl. Č.« že objavil in nimamo ničesar novega pripomniti. Njena izvrstna vsebina je vsem slovenskim naprednim čebelarjem itak dobro znana. Tudi srbskohrvatski prevod priporočamo vsem, ki razumejo ta jezik.

Knjiga izide tudi v nemškem in laškem jeziku.

Dobra shramba za satje so hladne in suhe kleti. Tam ostane satje tudi čez poletje varno proti veččami, ker se zalega voščene vešče zaradi hlada ne more razvijati. Pogoj za tako klet pa je, da je resnično hladna tudi poleti. V vlažni kleti začne satje plesniti. Dobroto hladne kleti sem dejansko sam že preiskusil. Sati so bili zloženi tesno drug ob drugem, pa se jih ni lotila vešča niti o sv. Jakobu.

Že zalega je pri nozemi okužena! Preiskave so pokazale, da so v panjih, ki so okuženi od nozeme, jajčeca in mlade žerke popolnoma zdrave, pač pa so starejše ličinke že okužene. Okužijo jih bolne čebele, ki jih pitajo. To potrjuje domnevo, da nozema ni dedna bolezen, marveč posledica okužene hrane.

Medenje akacije je pretežno odvisno od kakovosti zemlje v kateri raste. V pusti, peščeni zemlji redno in izdatno medu, ako je takrat vreme milo, v težki ilovnati zemlji pa komaj vsako četrto ali peto leto. To moramo uvaževati pri sajenju te rastline.

Zle posledice letošnje dolgotrajne zime in slabe pomladi so mnogo večje nego domnevamo. Z vseh strani naše države prihajajo vesti, da je pomrlo mnogo panjev, ponekod nad 50%. Največ jih je pobrala — lakota, precej pa tudi griža in nozema. Vendar ni odstotek panjev, ki so pomrli zaradi bolezni, v nikakem razmerju z odstotkom panjev, ki so pomrli zaradi gladu. Žalostno!

Stavba novega satja je vselej združena z večjo porabo medu, pravi stara čebelarstva teorija, ki pa ne omenja, da čebele izgubo medu zravnavajo s podvojeno marljivostjo pri beri, kajti panj z mladim satjem, je mnogo bolj delaven nego panj s starim.

Borza za med in vosek. Hamburg 1. aprila 1932. Zaloge medu v inozemstvu so majhne, cene neodločne. V zadnjem času so se cene nekaterih vrst nekoliko zvišale. Od 15. februarja t. l. dalje je uveljavljen poseben davek na uvoz medu, ki znaša 1.20 Mk za 50 kg (16.50 Din). Carina znaša 37 Mk za 50 kg. V trgovini na debelo plačujejo (brez carine): ameriški med po 24—27 Mk, kalifornijski po 30—42 Mk, avstralski (evkaliptov) po 48 Mk, ruski lipovec po 45 Mk, kavkaški cvetlični po 34 Mk. Cene veljajo za 50 kg.

Cena inozemskemu vosku je zopet občutno padla. Kg čistega voska brez kaleža stane 1.40—1.60 Mk kg (19—20.50 Din).

Cene za domači med in vosek so tako različne, da jih ne kaže objavljati. Ponekod so

v nadrobni prodaji tako visoke, da bi nepoučeni čebelarji utegnili domnevati, da so te cene povsod dosežne, dejanske cene v prodaji na debelo so pa tako nizke, da bi izzvale proteste, ako bi jih objavili, češ, da s tem ceno kvarimo.

Ker tedaj resnice ne moremo in ne smemo objavljati, je bolje, da o cenah na domačem trgu sploh ne pišemo. Vprašanje pa je, ali je to umestno in ali ni boljše, da zvemo resnico, kakršna je. Ne pozabimo, da »Sl. Č.« ne dela cen, niti visokih niti nizkih. Ako so prenzke, so jih čebelarji sami take naredili. Pri drugih pridelkih se nihče ne spotika ob objavo dejanskih prenizkih cen, le glede medu in voska naj bi bila izjema. Zakaj?

Zabranjevanje rojev v A.-Ž. panjih je zadeva, ki smo jo še premalo obravnavali in premalo proučevali. Pisali in govorili smo, da s prestavljanjem preprečimo rojenje, vemo pa iz prakse, da velja to le včasih, včasih pa ne. Mnogi čebelarji puste A.-Ž. panje enkrat rojiti, ako se zgodaj za to pripravijo. Izkušnja jih je izučila, da izrojenci potem niso nič slabši, ker mlada matica naglo popravi, kar roj napravi škode. Nesmiselno je roje zabranjevati, ako hoče panj maja ali pa v začetku junija meseca rojiti. Panj, ki se je pripravil za rojenje bo zopet za roj zastavil, ako mu podremo matičnike. Takemu jih moramo včasih celo večkrat podreti, da ga ukrotimo. Medtem pa »lenari« in ko smo mu končno pregnali nagon do rojenja, je tudi družina precej — pregnana. Koliko muka je podiranje matičnikov pri večjem številu panjev in koliko razočaranj doživi čebelar pri tem mučnem poslu, ve le tisti, ki je vse to že sam skusil.

Pametno ravnajo tisti čebelarji, ki jemljejo zgodnje roje iz A.-Ž. panjev tistim pa, ki se pripravljajo na rojenje, n. pr. po kostanjevi paši, pa vzamejo staro matico, poderejo vse matičnike in puste le najlepšega izmed najmlajših, da dobi panj mlado matico. Seveda ne velja to pravilo v vsakem primeru, ker je treba način obratovanja prilagoditi krajevnim prilikam (pašnim razmeram) Naj bi se o tem v »Sl. Č.« kaj več razpravljalo, da si bodo čebelarji na jasnem kako in kaj.

Zanimivo. Dne 13. maja ob 12 sem dobil iz neprestavljenega A.-Ž. panja prvi roj, ki je tehtal 2.80 kg. Zanimivo je bilo videti, ko so čebele dne 10. maja pod žrelom v grozdu visele, zunaj pa je divjal snežni vihar!

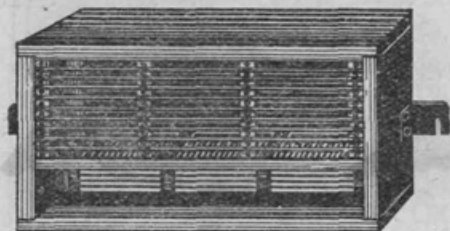
Jurij Jerič, Rogatec.

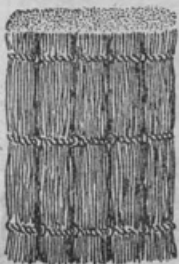
Št. 37. Zaporica za begalnico
iz pločevine, za zapiranje begalnice pri žrelu medišča.

Št. 38. Begalnica iz pločevine
za vložitev v primerno odprtino v lesen okvir, na katerega je pritrjena matičina rešetka. Ako hočemo to begalnico uporabljati, moramo seveda matičino rešetko pokriti z deščicami, s pločevino ali pa z lepenko.

Št. 39. Past za trote
za pritrnitev pri spodnjem žrelu. Služi prav dobro tudi kot past za matico pri rojenju in ne ovira izleta čebel.

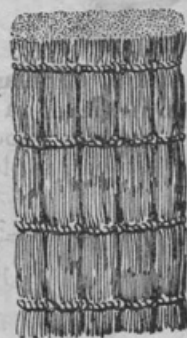

Št. 51. Slamnica za A. Ž. panj na 9 satov,

- a) za zadi $58 \times 34 \times 5$ cm,
b) za medišče $45 \times 34 \times 5$ cm.

Št. 52. Slamnica za A. Ž. panj na 10 satov,

- a) za zadi $58 \times 36,5 \times 5$ cm,
b) za medišče $45 \times 36,5 \times 5$ cm.

Skupina C. Pripomočki za pomirjanje čebel, oziroma za varstvo proti piku.

Št. 61. Brizgalnica za roje,
izredno močna, z izmenljivim nastavkom za brizganje s curkom oziroma s pršilom.

Št. 62. Pršilnik Kuntschevega sestava.

Zelo učinkovit tudi za vrtno uporabo. Pršilo vtaknemo v vrat primerne, ne predolge steklenice, ki je napolnjena z vodo. S tem, da premikamo črpalko, ki je v cevki, vodo izredno fino razpršimo.

Št. 62 a. Reservno usnje za popravo Kuntschevega pršilnika.

Št. 63. Čebelarstvo pokrivalo

iz pocinkane žične mreže, obšito s finim platnom in z odprtino za pipo.

Št. 64. Čebelarstvo pokrivalo

z zimnatim vložkom in z odprtino za pipo.

Št. 65. Pajčolan z žimnatim vložkom in z odprtino za pipo.

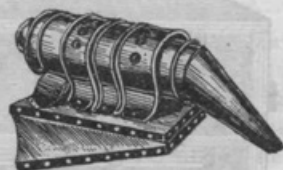
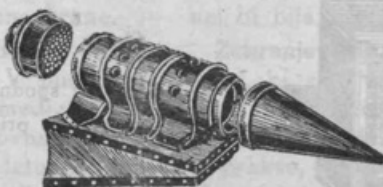
Št. 66. Čebelarske rokavice iz gumijevega blaga.

V zalogi imamo 3 velikosti:

- a) majhne,
- b) srednje velike,
- c) velike.

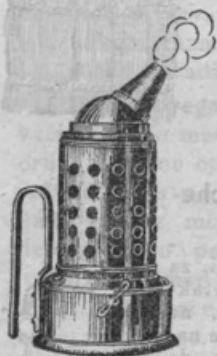

Št. 67. Čebelarska pipa (Dathejeva) za nekadilce z lesenim obodom, ki je okovan s pločevino.

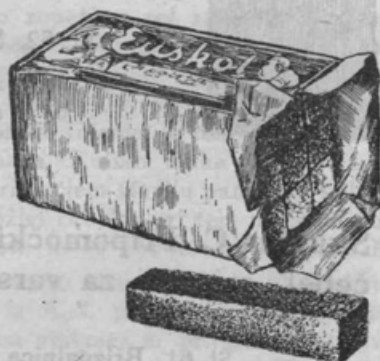
Št. 68. Kadilnik na meh:

- a) z ravno štulo;
- b) s poševno štulo.

Št. 69. Samokadilnik »Vulkan« s pripravo za navijanje.

Ko ga navijemo, deluje vetrnica približno 20 minut. Z zavornico jo lahko takoj ustavimo.

Št. 70. Euskol.

Učinkovito pomirjevalno katiilo za čebele, ki ga uspešno uporabljamo v pipi št. 67 in v kadilnikih št. 68 in 69. V enem zavoju je 9 briketov.

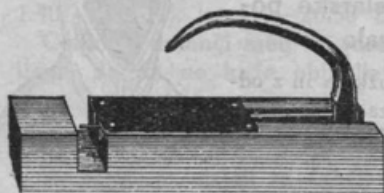
Skupina D.^{ca} Potrebščine za žičenje in vdclavo satnic.

Št. 81. Deščica za pritrjevanje satnic.

Št. 82. Kolesce za vtiranje žice v satnice.

Št. 83. Luknjač za vrtanje luknjic v satnike.

Št. 84. Durgelj za vrtanje luknjic v satnike.